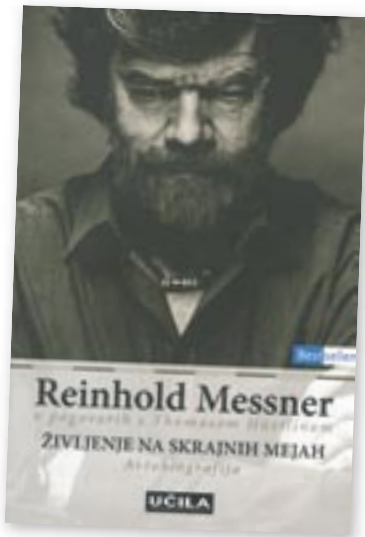

Reinhold Messner o sebi

Življenje na skrajnih mejah: avtobiografija, Reinhold Messner v pogovorih s Thomasom Hüetlinom; Učila International, Tržič, 2006

Bradat in razmršen, razoranega in resnega obraza nas gleda z naslovnice avtobiografije, ki je nedavno izšla tudi v slovenščini. Dolga je že njegova pot in postal je »star alpinist«, torej v skladu s pregovorom bi že zato moral biti tudi »dober alpinist«. Reinholdu Messnerju se po takšni življenjski poti res ni treba več dokazovati, saj je dosegel takorekoč vse, česar pred njim niso dosegli drugi. Postavljal je meje in jih prestopal, takšne, o katerih predhodne generacije niso niti razmišljale. Postal je naj-alpinist, posebej je s svojimi dejanji zaznamoval himalajzem. Prvi na vseh osemtisočakih sveta, prvi na Everestu brez dodatnega kisika ... Pa nehamo z naštevanjem, saj je marsikatero od njegovih dejanj odmevalo tako, da je ostalo zapisano za zmeraj in ga niti ni potrebno posebej obnavljati. Seveda je Messner tudi medijski človek, čeprav drugačen od današnjih medijskih alpinistov. Njegovih dejanj ni bilo mogoče spremljati preko spleta, ni

se javljal s satelitskim telefonom z vrha gore, saj ga sploh ni imel s seboj, še v puščavah in pri prečanju Antarktike je imel skromno elektronsko opremo. Je pa svoje podvige vestno beležil in jih obelodanjal v številnih knjigah, preko štirideset se jih je nabralo samo neposredno izpod njegovega peresa. Tu pa seveda trčimo ob tisto vprašanje: »Je bilo res?« Danes vidimo. A njega ni bilo mogoče videti, pogosto je bil sam na višinah, kjer človek že tako doje ma stvari napol v polsnu. Mu zaupati? Pravzaprav za večino njegovih vzponov in prečenj ostajajo neizpodbitni dokazi, zapletlo pa se je prav pri prvi odpravi, davnega leta 1970, ko je na Nanga Parbatu izgubil brata. Izgubil, pustil? Od takrat do danes ostaja vprašanje nerazrešeno – Messner ga je zase razrešil že zdavnaj, najprej v občuteni izpovedi v knjigi *Der nackte Berg* (Gola gora), zatem z večkratno najdbo ostankov trupa, ki tudi po analizi DNK pripadajo bratu. A nasprotniki, ki jih ima zaradi svoje, lahko bi rekli kar trmaste narave, ne mirujejo. Prihajajo s protidokazi, znova in znova ... Morda je prav zato najbolje, da bralec v obsežnem delu nedavno izšle knjige kar sam najde odgovor. Knjiga *Življenje na skrajnih mejah* je v bistvu pogovor novinarja Thomasa Hüetlina z Messnerjem o nekaterih najbolj zanimivih, morda tudi odprtih vprašanih avtorjeve življenjske poti: umrli brat, jeti (Messner ga je našel, to naj bi bil kar medved, ki živi v najbolj odročnih krajih Himalaje in Tibeta), gorniška dediščina (na Južnem Tirolskem Messner vzpostavlja mrežo petih gornjskih muzejev), politika in okoljevarstvo (bil je evropski poslanec, njegova ideja je tudi organizacija Mountain Wilderness) ipd. Izjemno zanimivo branje, Messner je redkih besedi, a trdnih in odločnih. Morda je pomen in osebnost Reinholda Messnerja še najbolje izrazil Tone Škarja, ki je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Reinhold Messner ni izumil ničesar, je pa pognal in po-

spešil razvoj alpinizma močnejše kot kdorkoli drug. Svobodomiselnost je pogum, pogum je reči bobu bob, pogum je na glas povedati, da je cesar nag, ko se večina oportunistično spreneveda, da je vse prav.« In Messner je že pred štiridesetimi leti rekel, da je »železja« v stenah preveč, da je treba iti na goro po naravni poti, to je znova in znova dokazoval, in danes mu verjamejo še tisti, ki so težko sprejeli njegove besede. In ko bralec konča s knjigo, vidi, da se z Reinholdom Messnerjem ni vedno lahko strinjati. A nesporno bo ostal največji – razen če ga nekoč posnemovalci ne bodo presegli. Teh ima namreč ogromno.

Marjan Bradeško

Primorsko-notranjske novosti

Kar nekaj novih knjižnih izdaj smo dočakali, ki predstavljajo prostor od Pivke na severu do Brkinov in Čičarije na jugu. Najbolj pade v oči obsežna fotomonografija Brkini in sosednji kraji na prelomu tisočletja. Slavko Gerželj, po domače Radko Mrnošnov, doma sredi Matarskega podolja, med Brkini in Čičarijo, je po dolgih letih raziskovanja in fotografiranja domačih in sosednjih krajev zbral za celo knjigo fotografij. Dodal jim je izčrpne podnapise, kjer ne manjka ledinskih